Lieta Nr.C69233221
Lietas arhīva Nr. CA-0200-22/2
ECLI:LV:KUAT:2022:1230.C69233221.11.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2022.gada 30.decembrī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Judīte Mauliņa
un tiesneses Liena Jansone un Linda Vēbere
ar tiesas sēdes sekretāri Elīnu Ansuli

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu saistībā ar SIA "SilJa" apelācijas sūdzību par Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 27.jūnija spriedumu SIA "SilJa" prasībā pret SIA "Jāņkalni S" par parāda, līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 25.martā SIA "SilJa" cēlusi tiesā prasību pret SIA "Jāņkalni S", lūdzot piedzīt pamatparādu 4779,50 EUR, līgumsodu 477,95 EUR, kavējuma procentus 156,08 EUR, tiesāšanās izdevumus un noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% no piedzītās naudas summas (*lietas 2.-4.lapa*).

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[1.1] 2020.gada 28.februārī puses noslēdza līgumu Nr.D01-1/2020 (turpmāk Līgums) par preču piegādi un noteica samaksas kārtību. Saskaņā ar Līguma noteikumiem atbildētāja nav apmaksājusi 2020.gada 27.augustā izrakstīto pavadzīmi S Nr.280582 (turpmāk Pavadzīme S Nr.280582) par 4779,50 EUR.

Prasītāja savas saistības pret atbildētāju, kas izriet no Līguma un Pavadzīmes S Nr.280582, izpildīja pilnā apmērā, piegādāja sprauslas un uzstādīja saimniecībā uz smidzinātāja, bet nesaņēma samaksu. Atgādinājumus un pretenzijas ar lūgumu samaksāt parādu atbildētāja ignorēja, parādsaistības neizpildīja.

[1.2] Atbilstoši Līguma 2.6.punktam atbildētājai ir pienākums maksāt līgumsodu 0,5% apmērā par katru kavēto pavadzīmes apmaksas dienu, kas uz 2021.gada 23.februāri ir 477,95 EUR.

[1.3] Prasītāja par laiku no 2020.gada 23.septembra līdz 2021.gada 23.februārim aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus 156,08 EUR.

[1.4] Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 1587., 1668.^{2}, 1716., 1759., 1765.pantu.

[2] 2021.gada 4.jūnijā atbildētāja paskaidrojusi, ka prasību neatzīst (*lietas 42.-43.lapa*). Tā no prasītājas saņēma smidzinātāju KUHN METRIS 2S, atbilstoši prasītājas 2020.gada 16.jūnijā izrakstītam rēķinam un 2020.gada 15.jūlija pavadzīmei par 70 180 EUR, ieskaitot Pievienotās vērtības nodokli (turpmāk PVN), kuru ir samaksājusi.

Prasītāja pati norādījusi, ka samaksa ir izdarīta avansā. Atbildētāja nekad nav pieņēmusi preci no prasītājas par 4779,50 EUR, ieskaitot PVN saskaņā ar Pavadzīmi S Nr.280582 un to nav parakstījusi. Tāpat atbildētājai nav pamata atsaukties uz Līgumu, jo prasītāja nekad nav uzsākusi Līguma izpildi, tāpēc nav arī tiesību aprēķināt līgumsodu. Prasītāja nav piegādājusi atbildētājai Līgumā norādīto smidzinātāju KUHN METRIS 24M ISOBUS 4100 1, kura cena ir 75 504 EUR, ieskaitot PVN.

[3] Ar Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 27.jūnija spriedumu prasība noraidīta.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Prasītājai šajā lietā ir pienākums pierādīt, ka tā ir sniegusi atbildētājai Pavadzīmē S Nr.280582 norādītās preces un pakalpojumus. Prasītājai, ceļot prasību, ir jāizvērtē, vai tās rīcībā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai pamatotu prasību.

Prasītāja nav pierādījusi lietā sprauslu piegādi un transporta pakalpojumu sniegšanu atbildētājai.

[3.2] Lietā nav strīda, ka prasītāja piegādājusi atbildētājai smidzinātāju KUHN METRIS 2S, un atbildētāja samaksājusi prasītājai 70 180 EUR, kas atbilst prasītājas 2020.gada 16.jūnija rēķinam un 2020.gada 15.jūlija pavadzīmei.

[3.3] Šajā lietā prasības priekšmets ir tās tiesiskās attiecības, kas pastāv starp pusēm pēc Pavadzīmes S Nr.280582, kuru atbildētāja nav parakstījusi. Savukārt no Līguma neizriet, ka puses vienojušās par Pavadzīmē S Nr.280582 norādīto sprauslu piegādi un transporta pakalpojumu sniegšanu atbildētājai. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka prasītāja piegādājusi strīdus pavadzīmē norādītās sprauslas un sniegusi transporta pakalpojumus. To nenoliedza arī prasītājas pārstāvis, kurš tiesas sēdē norādīja, ka pierādījumus apgalvojumam, ka sprauslas piegādātas un uzstādītas atbildētājas saimniecībā uz smidzinātāja, iesniegt nevēlas. Lietā iztrūkst priekšnosacījumi, kas pamato prasītājas tiesības prasīt samaksu par piegādātu preci un sniegtu pakalpojumu.

[3.4] Pamatojoties uz 3.3.punktā norādīto, prasība kā nepamatota ir noraidāma. Tā kā tiek noraidīta prasība daļā par pamatparāda piedziņu, nav pamata apmierināt pārējos pieteiktos prasījumus, t.i., par līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu, jo tie ir pakārtoti prasījumam par parāda piedziņu pēc Pavadzīmes S Nr.280582.

[4] 2022.gada 18.jūlijā prasītāja iesniegusi sākotnējo apelācijas sūdzību par šo spriedumu, ko pirmās instances tiesas tiesnese atstājusi bez virzības trūkumu novēršanai. 2022.gada 22.jūlijā apelātore novērsusi pirmās instances tiesas tiesneses lēmumā norādītos trūkumus. Spriedums pārsūdzēts pilnā apjomā, lūdzot atcelt Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 27.jūnija spriedumu un izskatīt lietu no jauna, jo tiesa nepareizi piemērojusi un iztulkojusi materiālo tiesību normas, kas novedis pie lietas nepareizas izspriešanas.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[4.1] Tiesa nav pievērsusies apstākļu analīzei, kā arī Civilprocesa likuma 8., 97.panta noteikumiem.

Prasītāja vēlējās iesniegt papildu pierādījumus par sprauslu piegādāšanu un uzstādīšanu atbildētājas saimniecībā uz smidzinātāja, taču aicinātais liecinieks neparedzamu apstākļu dēļ nevarēja ierasties tiesas sēdē, par ko tika informēta arī tiesa.

[4.2] Tiesa nav vērtējusi faktu, ka atbildētājas pārstāvis mutvārdu paskaidrojumos norādīja, ka saņēmis tādu miglotāju, kā vienojušies, bet

rakstveida paskaidrojumos norādīja, ka nav vienojušies ar prasītāju par tādu miglotāju, kā norādīts Līgumā.

Bez pilna aprīkojuma atbildētājai nebija iespējams saņemt Eiropas Savienības struktūrfondu (turpmāk ESF) atbalstu, jo Lauku atbalsta dienesta (turpmāk LAD) speciālists pārbaudīja tehniku pirms atbalsta izmaksas. Atbildētāja lūdza, lai piegādā citas sprauslas nevis tās, kas bija aprīkojumā ar miglotāju KUHN METRIS 2S. Prasītāja bija atsaucīga un piegādāja atbildētājai sprauslas, kas norādītas pavadzīmē S Nr.280582. Miglotājs nevar tehniski funkcionēt bez sprauslām, tās tika piegādātas un uzliktas. To var apliecināt prasītājas uzaicināti liecinieki.

[4.3] Nav nozīmes, ka atbildētāja neparakstīja Pavadzīmi S Nr.280582, jo atbildētāja ir parakstījusi Līgumu.

Piedāvājums par preces iegādi tika izsniegts 2017.gada novembrī ar termiņu līdz 2018.gada 31.decembrim. Kad tika apstiprināts ESF projekts, tad atbildētāja nolēma iegādāties miglotāju ar papildu aprīkojumu par cenu 62 400 EUR + PVN. Par šo vienošanos tika noslēgts Līgums un izrakstīti priekšapmaksas rēķini, uz kuru pamata atbildētāja arī maksāja. Atbildētāja lūdza pavadzīmi sadalīt divās daļās - 58 000 EUR + PVN un atlikušajā 4779,50 EUR, ieskaitot PVN, lai varētu saņemt ESF atbalstu tehnikas iegādei.

Līgumā tika paredzēta pilna priekšapmaksa, arī atlikušie 90% apmaksas bija pēc preces saņemšanas prasītājas noliktavā, pirms piegādes atbildētājai. Prasītāja uzsāka Līguma izpildi uz mutiska solījuma pamata, jo atbildētāja iemaksu izdarīja tikai 15.jūlijā. Par miglotāju ir samaksāts pēc rēķina, kura summa sakrīt ar Līguma summu, t.i., 62 400 EUR + PVN. Atbildētājai nebija iebildumu par summu rēķinā.

Prasītājas pārstāvis nogādāja un atstāja Pavadzīmi S Nr.280582 atbildētājas saimniecībā. Bija mutiska vienošanās pa telefonu ar /pers. J/, ka pēdējais atsūtīs parakstītu šo pavadzīmi, ko neizdarīja. Līdz 2021.gada pavasarim pusēm nebija strīda par preci vai tās saņemšanu.

[4.4] Faktam, ka Pavadzīmē S Nr.280582 ir norādīts, ka nauda ir jāsamaksā avansā nav faktiskas nozīmes, jo atbildētāja nav samaksājusi prasītājai visu summu, taču prasītāja savas Līgumā uzņemtās saistības ir izpildījusi, t.i., ir piegādājusi preci pilnā aprīkojumā, sagatavojusi tehniku darbam un veikusi garantijas apkopes, nesaņemot samaksu.

Atbildētāja nav pierādījusi savu iebildumu pamatotību, bet izvairās maksāt Līgumā noteikto summu.

[5] 2022.gada 29.augustā atbildētāja iesniegusi paskaidrojumus par apelācijas sūdzību. Papildus paskaidrojumiem, kas analogi sprieduma 2.punktā norādītajiem, atbildētāja vērsusi uzmanību uz Civillikuma 1509.pantā noteikto un faktu, ka preces nododamas ar divpusēji parakstītu dokumentu (pavadzīmi vai aktu). Līguma esība nepierāda preces nodošanas faktu pircējam. Prasītājas apelācijas sūdzībā norādītie iebildumi ir nepamatoti, jo nav norādīts uz pierādījumiem, kas pamatotu atbildētājas pienākumu samaksāt prasītājai 4779,50 EUR, ieskaitot PVN, saskaņā ar Pavadzīmi S Nr.280582.

[6] Lietas izskatīšanā apelācijas instances tiesā piedalījās prasītājas - apelātores pārstāve /pers. K/, un atbildētājas pārstāve /pers. L/.

[6.1] Apelācijas instances tiesas 2022.gada 1.decembra tiesas sēdē prasītājas pārstāve uzturēja prasību un apelācijas sūdzību. Paskaidroja, ka kreditēja atbildētāju kā klienti, kurai nebija līdzekļu. Vēlas saņemt parādu, jo noslēgts Līgums, tam izrakstīts priekšapmaksas rēķins par 75 504 EUR, pavadzīme deklarēta Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk VID), nodokļi samaksāti. Prece ir saņemta pilnā aprīkojumā, lietā ir 4 maksājumi ar atsauci uz rēķinu par 75 504 EUR. Darījums ieilga, atbildētāja vairākkārt pagarināja ESF projektu, visa pamatā bija LAD atbalsts. 2017.gadā iedeva cenu piedāvājumu ar mazāku summu, kas bija derīgs gadu. Pārstāve atzina kļūdu, ka nepieprasīja samaksu atbildētājai uzstājīgāk. Ticēja atbildētājas solījumiem, lai tā tehniku saņemtu līdz 2020.gada oktobrim. Vienojās ar atbildētāju sadalīt lielo pavadzīmi par 75 504 EUR divās daļās, lai saņemtu ESF līdzekļus. Atlikumu, nepilnus 5000 EUR, norādīja Pavadzīmē S Nr.280582, jo no liela miglotāja visvienkāršākais ir atdalīt sprauslas un transportu, kas iekļauts cenā. Miglotājs bez sprauslām nedarbojas, februārī prasītāja pasūtīja to rūpnīcā saskaņā ar atbildētājas vēlmēm. Atbildētāja paņēma miglotāju no prasītājas filiāles Kuldīgā un pati nogādāja to savā saimniecībā. Prasītāja nepraktizē precei sagatavot pieņemšanas-nodošanas aktu.

[6.2] Apelācijas instances tiesas 2022.gada 1.decembra tiesas sēdē atbildētājas pārstāve neatzina prasību un apelācijas sūdzību. Neapstrīdēja, ka atbildētāja vēlējās iegādāties miglotāju, vienojās par aprīkojumu, jo iespējams atšķirīgs uz katra turētāja esošo sprauslu skaits, kas var būtiski ietekmēt miglotāja cenu. 2017., 2018.gada cenu piedāvājums bija bāzes cena ar 48 sprauslu turētājiem, uz tā katra bija paredzēta 1 sprausla. Tāpat pārstāve neapstrīdēja projekta termiņa pagarinājumu LAD, jo tas nav nekas nelikumīgs. Prasītāja 2020.gada februārī piedāvāja iegādāties miglotāju ar 48 turētājiem, bet uz katra ar 5 sprauslām, tā tapa Līgums par 75 504 EUR. Jūlijā atbildētāja ieradās pakaļ miglotājam, konstatēja, ka miglotājam ir 48 turētāji ar 1 sprauslu, kā bija 2017.gada piedāvājumā. Tāpēc tobrīd tapa pavadzīme par 70 180 EUR, jo nebija Līgumā paredzētais aprīkojums. Sprauslas nepiegādāja, pusēm veidojās konflikts, miglotājam bija arī defekti, kurus nenovērsa, jo konflikts turpinājās. Ir Ministru kabineta (turpmāk MK) noteikumi par Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu ar 6.pielikumu, kurā norādīts, ka izmaksu pozīciju izmaiņas līdz 10% no apstiprinātās projekta tāmes kopsummas nav jāsaskaņo ar LAD. Tādēļ atbildētājai nebija nekādas vajadzības sadalīt vairākās pavadzīmēs miglotāja kopējo cenu. 15.jūlijā netika izrakstīti 2 rēķini, Pavadzīme S Nr.280582, kas ir prasības pamatā, parādījās tikai augusta beigās. Cenu piedāvājumā nebija norādīts sprauslu skaits, kas ietekmē miglotāja vērtību. 70 000 EUR vērtajam miglotājam uz katra turētāja bija paredzēta 1 sprausla, tāds arī tika piegādāts. Pārstāve atzina, ka Līgums ir parakstīts, bet atbildētāja nemaksāja saskaņā ar Līgumu. Norādīja, ka maksājumus izdarīja pirms tehnikas saņemšanas, neredzot miglotāju, jo citādi prece nebūtu izsniegta. Atzina, ka uz prasītājas pretenzijām rakstiski neatbildēja. Varētu teikt, ka puses vēlējās saistīties par 75 504 EUR, bet tā kā tādu preci nepiegādāja, tad vienojās, ka ņems to, kas bija par 70 180 EUR saskaņā ar 2020.gada 15.jūlija pavadzīmi.

Motīvu daļa

[7] Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi pierādījumus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma pilnīgi.

Tiesas kolēģija savu nolēmumu pamato ar šādiem argumentiem.

[7.1] Tiesas kolēģija konstatē, ka prasītāja apelācijas sūdzībā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu noraidītajā daļā. Taču, ņemot vērā lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā un tiesas sēdē noskaidroto, tiesas kolēģija secina, ka apelātore vēlas, lai apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības. Tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 427.pantu nekonstatē tādus pārkāpumus, kuru dēļ spriedums būtu jāatceļ.

[7.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesai, taisot spriedumu, ir saistošs prasītāja materiāltiesiskais prasījums, kura pamatotību tai jāpārbauda, kā arī pamats - apstākļi (juridiskie fakti), uz kuriem prasītājs balsta savu prasījumu (Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa un 192.pants), (sk. *Senāta 2012.gada 23.maija sprieduma lietā Nr.SKC-248/2012 (C07090808) 8.1.punktu, 2016.gada 22.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-397/2016 (C04225411) 7.punktu*).

[7.3] Lietā konstatēti šādi fakti:

[7.3.1] 2017.gada 27.novembrī prasītāja sagatavoja atbildētājai cenu piedāvājumu (turpmāk Cenu piedāvājums) jauna miglotāja iegādei (*lietas 51., 52.lapa*). Piedāvājuma cena norādīta 70 180 EUR ar PVN (preces cena bez PVN 58 000 EUR). Tāda tā noteikta līdz 2018.gada 30.decembrim.

Tiesā iesniegtais 2020.gada 16.jūnija rēķins Nr.R401058, atbilst Cenu piedāvājumam. Šajā rēķinā norādīts, ka par miglotāju līdz 2020.gada 30.jūnijam ar pārskaitījumu jāsamaksā 70 180 EUR (58 000 EUR + PVN). Taču rēķinā izdarīta arī piezīme par to, ka pilna summa ir 62 400 EUR + PVN un, ka minētais ir priekšapmaksas rēķins 10%.

Atbildētāja samaksāja prasītājai iepriekš minētājā rēķinā norādīto summu 4 maksājumos (70 000 EUR 2020.gada 15.jūlijā, bet 180 EUR 2020.gada 29.jūlijā). Triju maksājumu mērķī norādīts - "priekšapmaksas rēķins Nr.R401058, rēķins Nr.401059", bet pēdējā maksājuma mērķī norādīts

- "rēķins Nr.401059 pavadzīme Nr.280566 galēja samaksa".

Saskaņā ar 2020.gada 15.jūlija pavadzīmi prasītājas pārstāvis /pers. R/ tajā pašā dienā izsniedza atbildētājas pārstāvim /pers. J/ miglotāju, kura cena noteikta 70 180 EUR ar PVN (preces cena bez PVN 58 000 EUR) (*lietas 53.lapa*).

[7.3.2] Atbildētāja iegādājās miglotāju, saņemot atbalstu no ESF projekta ietvaros (*lietas 44.-50.lapa*).

[7.3.3] 2020.gada 28.februārī puses parakstīja Līgumu par smidzinātāja, kura cena 75 504 EUR ar PVN (preces cena bez PVN 62 400 EUR), pirkumu (Līguma 2.1.punkts) (*lietas 7.lapa*). Puses pielīga, ka prasītāja piegādās preci atbildētājai (Līguma 1.1.punkts), bet atbildētāja par to samaksās 3 maksājumos (2 maksājumus, katru 5% no kopējās summas, kā priekšapmaksu, pēdējo maksājumu, 90% no kopējās summas, pēc preces saņemšanas prasītājas noliktavā, pirms preces piegādes saimniecībā (Līguma 2.2.punkts). Maksājumi pielīgtajā apmērā un kārtībā nav izdarīti. Savukārt Līguma 3.1.punktā noteikts, ka prasītāja preci piegādā atbildētājai saimniecībā pēc šajā līgumā 2.punktā paredzētās apmaksas veikšanas 8-10 nedēļu laikā pēc pirmā maksājuma saņemšanas.

Līgumam nav pievienota ne preces specifikācija (apraksts), ne pieņemšanas - nodošanas akts.

Prasītājas pārstāve apelācijas instancē, 2022.gada 1.decembra tiesas sēdē, iesniedza 2020.gada 16.jūnija rēķinu Nr.R401059, kurā norādīts, ka par miglotāju līdz 2020.gada 29.jūnijam ar pārskaitījumu jāsamaksā 75 504 EUR (62 400 EUR + PVN). Tāpat rēķinā izdarīta piezīme, ka pilna summa ir 62 400 EUR + PVN un, ka minētais ir rēķins Nr.R401058 - 10% avanss (6240 + PVN).

Pavadzīme par miglotāja pārdošanu un piegādi, kas izrakstīta, pamatojoties uz 2020.gada 16.jūnija rēķinu Nr.R401059, par summu 75 504 EUR, uz kuru tiesas sēdē norādīja prasītājas pārstāve (sprieduma 6.1.punkts), lietā nav iesniegta.

[7.3.4] Cenu piedāvājumā prece norādīta kā jauns miglotājs KUHN METRIS 2S un Līgumā tā ierakstīta kā - smidzinātājs KUHN METRIS 24m, ISOBUS, 4100 1.

Redzams, ka ar atšķirīgajiem nosaukumiem apzīmēta viena un tā pati prece - miglotājs, jo Cenu piedāvājumā ir atšifrēts, ko nozīmē apzīmējums "24m, ISOBUS, 4100 1" - darba platums 24m, ISOBUS savietojams, tvertnes tilpums 4100 litri (*lietas 51.lapa*).

[7.4] Lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā nosaka prasības pieteikums, pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas sūdzība.

Minētajā lietā ir izšķirams strīds par to, vai atbildētājai saskaņā ar Līgumu un Pavadzīmi S Nr.280582 (*lietas 7., 8.lapa*) ir pienākums samaksāt prasītājai 4779,50 EUR.

Apelātore uzskata, ka minētā summa ir jāsamaksā kā cenas sadārdzinājums, jo 2020.gadā cena atšķirās no Cenu piedāvājuma. Savukārt atbildētāja uzskata, ka Līgumā noteiktā summa ir par miglotāju ar papildu aprīkojumu, kādu tā nesaņēma.

[7.5] Saskaņā ar Civillikuma 2002.pantu pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību. Savukārt 2004.pants noteic, ka pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Ar apelācijas instances tiesas 2022.gada 1.decembra tiesas sēdē nopratinātā liecinieka, prasītājas darbinieka no 2016.gada beigām līdz 2020.gada sākumam (februārim, martam), pārdošanas speciālista /pers. T/ liecību apstiprinās, ka vienu miglotāja cenu piedāvājumu viņš noteikti sagatavoja atbilstoši atbildētājas sākotnējām vēlmēm (*lietas 52.lapa*). Vienojās ar klientu par 3 līdz 4 tūkstoši litru tilpuma miglotāju ar 24 m darba platumu, pēc tam sekoja nianses - riepas, vadības monitors. Piedāvājums bija ar vismaz 1 sprauslu, ja būtu 5 sprauslas, tad to būtu atzīmējis kā specifisku. Kad projektu vajadzēja izpildīt, tad liecinieks jau bija uzrakstījis atlūgumu, visus dokumentus atdeva /pers. R/, pie Līguma sagatavošanas nav piedalījies.

Nav šaubu, ka Līgums ir tiesīgi noslēgts un ir spēkā, likumā noteiktā kārtībā tas nav apstrīdēts. Minētais darījums sevī ietver gan pašu preci, gan tās piegādi.

Turklāt atbildētāja nenoliedz, ka puses bija vienojušās par 75 504 EUR vērtu miglotāju, taču piegādāts tika tāds miglotājs, par kādu bija vienojušās Cenu piedāvājumā (sprieduma 7.3.1.punkts).

Arī apelācijas instances tiesas 2022.gada 1.decembra tiesas sēdē nopratinātā liecinieka, atbildētājas darbu vadītāja /pers. J/, liecība pierāda to, ka liecinieks ar prasītājas darbinieku /pers. R/ vienojās par jaunu cenu, miglotājam ar labāku aprīkojumu, ar 5 sprauslām katram turētājam. Tas maksāja dārgāk, bet atbildētājai tas bija pieņemams. Taču, kad atbildētājas darbinieki aizbrauca pēc miglotāja, tad konstatēja, ka pietrūkst 4 sprauslas katram turētājam, miglotājs bija kā Cenu piedāvājumā ar 1 sprauslu. Tāpēc liecinieks neparakstīja pieņemšanas - nodošanas aktu, jo /pers. R/ neļāva ar roku ierakstīt pretenziju par piegādāto sprauslu neatbilstību pasūtītajam daudzumam.

Tā kā puses īsteno savas procesuālās tiesības sacīkstes formā (Civilprocesa likuma 10.pants) tad "(..) pušu strīdīgās attiecības tiesai jāizvērtē pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas, un vienīgi šie dati ir nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls, kuru tā pārbauda un novērtē." (sk. *Bukovskis V. Civīlprocesa mācības grāmata. -Rīga: Autora izdevums, 1933, 235.lpp.*).

[7.5.1] Ņemot vērā pierādījumus lietā (sk. sprieduma 7.3.1punktu), secināms, ka miglotāja izsniegšanas brīdī, 2020.gada 15.jūlijā, atbildētāja par preci bija samaksājusi 70 000 EUR. Ja prasītāja apgalvo, ka maksa bija 75 504 EUR, tad tas ir jāpierāda.

[7.5.2] Prasītāja apgalvo, ka atbildētāja nav samaksājusi 4779,50 EUR saskaņā ar Pavadzīmi S Nr.280582 (*lietas 8.lapa*), kas bija otrā daļa no pavadzīmē norādītās miglotāja maksas 75 504 EUR. To pierādīt ir prasītājas pienākums.

Prasītāja nosūtījusi atbildētājai vairākus brīdinājumus par kavētu maksājumu 4779,50 EUR (*lietas 9.-12.lapa*) un pirmstiesas brīdinājumu (*lietas 13., 14.lapa*). Atbildētāja nenoliedz, ka uz tiem rakstiski nav atbildējusi.

[7.5.3] Tiesas kolēģija atzīst, ka kritiku neiztur prasītājas apgalvojums, ka puses vienojās sadalīt pavadzīmi par 75 504 EUR divās daļās, lai atbildētāja varētu saņemt ESF līdzekļus, jo summa nedrīkstēja pārsniegt 70 180 EUR.

MK 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.598 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gada plānošanas periodā" neaizliedz atbildētājai pagarināt projekta termiņu LAD. Tāpat minēto noteikumu 6.pielikums pieļāva piemērot finanšu korekciju. No šī pielikuma 7.punkta 5.2.apakšpunkta secināms, ka par nebūtiskiem grozījumiem, kas nav jāsaskaņo ar LAD, uzskatāmi grozījumi saistībā ar izmaiņām, kas projekta īstenošanas laikā radušās starp izmaksu pozīcijām un kas nepārsniedz 10% no apstiprinātās projekta tāmes kopsummas. Savukārt starpība 5324 EUR (75 504 EUR - 70 180 EUR) nepārsniedz 10% no apstiprinātās projekta tāmes kopsummas (*lietas 47.lapa*).

Arī nopratinātā liecinieka /pers. J/ liecība pierāda, to, ka LAD projektu atbildētāja pagarināja 1 reizi, bet finansējumu LAD tai izmaksāja no 70 180 EUR.

Secīgi atbildētājai nebija objektīvas nepieciešamības lūgt prasītāju sadalīt Līgumā pielīgto maksu ESF maksājumu saņemšanai, jo cenas izmaiņas nebija jāsaskaņo LAD.

[7.5.4] Kritiski vērtējams ir arī apstāklis, ka pirmā pavadzīme izrakstīta 2020.gada 15.jūlijā, bet strīdus pavadzīme - 2020.gada 27.augustā. Prasītājas pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka vēlas saņemt 75 504 EUR, taču no darījuma summas 75 504 EUR atņemot 2020.gada 15.jūlija pavadzīmē norādīto summu 70 180 EUR, iegūst 5324 EUR. Bet prasībā norādītā summa saskaņā ar Pavadzīmi S Nr.280582 ir 4779,50 EUR. Prasītāja nesakritību par 544,50 EUR nav izskaidrojusi un nav pierādījusi.

Nenoliedzami, prasītājai ir tiesības izvēlēties piedzenamās summas apmēru. Taču tas rada pamatu šaubām par to, ka puses bija vienojušās par pielīgtās summas sadalīšanu, izrakstot vairākas pavadzīmes un, ka Pavadzīmē S Nr.280582 ierakstītā summa 4779,50 EUR ir maksājuma daļa saskaņā ar Līgumu, ko atbildētājai ir pienākums samaksāt.

[7.5.5] Pavadzīmē S Nr.280582 norādīts, ka 2020.gada 27.augustā atbildētājai tiek piegādātas sprauslas un transporta pakalpojumi par ko 4779,50 EUR samaksāti avansā. Pavadzīmi parakstījis tikai prasītājas pārstāvis. Savukārt atbildētāja norādījusi, ka pavadzīmē norādīto preci un pakalpojumus nav saņēmusi.

Liecinieks /pers. J/ liecināja, ka Pavadzīmi S Nr.280582 neparakstīja, jo prasītāja nepiegādāja sprauslas. Gribēja, lai prasītāja atbrauc uz vietas, piemēra sprauslas, lai redzētu, vai der, bet prasītāja neatbrauca.

Attiecībā par transporta pakalpojumiem tiesas kolēģija norāda, ka Līgumā nav pielīgts piegādāt miglotāju ar tā papildu aprīkojumu un tā transportēšanas izmaksām, līdz ar to strīdam piemērojami Civillikuma 1509.panta nosacījumi. Tiesas kolēģija pieļauj, ka transporta pakalpojumi papildus varēja rasties, nav arī šaubu, ka 3 gadu laikā jau esošas transporta pakalpojumu izmaksas varēja izmainīties, t.sk., sadārdzināties. Taču prasītāja šo pakalpojumu apmēru nav norādījusi un pierādījusi.

[7.5.6] Ņemot vērā liecinieka /pers. T/ liecināto par to, ka Cenu piedāvājums 3 gadu laikā var izmainīties, pieaugt par 3% gadā, kas kopā būtu 9%, pieļaujams, ka miglotāja cena varēja sadārdzināties laikā no 2017.gada novembra līdz 2020.februārim. Tiesas kolēģija liecinieka liecību atzīst par ticamu saistībā ar dzīvē gūtiem novērojumiem un Civilprocesa likuma 97.panta pirmās daļas nosacījumiem.

Taču prasītāja nav pierādījusi pušu vienošanos par cenu pieaugumu. Tas tiesas kolēģijai nedod pamatu atzīt, ka Pavadzīmē S Nr.280582 norādītā summa ir jāsamaksā kā cenas sadārdzinājums.

[8] Ņemot vērā iepriekš spriedumā norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi, ka tā piegādājusi atbildētājai 75 504 EUR vērtu miglotāju un, ka Pavadzīmē S Nr.280582 norādītā summa 4779,50 EUR ir Līguma summas daļa. Tāpat nav pierādīts, ka prasītāja piegādājusi atbildētājas saimniecībā sprauslas un sniegusi tai transporta pakalpojumus atbilstoši Pavadzīmē S Nr.280582 norādītajam.

[9] Tā kā nav pamata apmierināt prasību par pamatparāda 4779,50 EUR piedziņu, tad nav pamata lemt par pārējo prasījumu - līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu piedziņas apmierināšanu, jo tie ir pakārtoti prasījumam par pamatparāda piedziņu.

[10] Tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība nesatur tādus argumentus, kas būtu pamatā pirmās instances tiesas spriedumā izdarīto secinājumu atzīšanai par nepamatotiem un prasības apmierināšanai. Pirmās instances tiesa spriedumā izvērtējusi lietā konstatētos apstākļus, piemērojusi tā brīža faktiskajiem apstākļiem atbilstošas procesuālo un materiālo tiesību normas.

[11] Spriedumā ir jāizlemj jautājumi, kas saistīti ar tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Tā kā prasība ir noraidāma, tad nav pamata lemt par tiesas izdevumu atlīdzināšanu prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta nosacījumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 199., 430., 432. un 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Noraidīt pilnīgi SIA "SilJa" prasību pret SIA "Jāņkalni S" par parāda, līgumsoda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2022.gada 30.decembra - Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Tiesnese J.Mauliņa
Tiesnese L.Jansone
Tiesnese L.Vēbere

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.